

– це потужний стимул у досягненні бажаної та окресленої життєвої й професійної мети.

Список використаних джерел

1. Борисова С.Е. Деловая игра как метод социально-психологического тренинга. *Вопросы психологии*. 1999. № 4.
2. Восемнадцать программ тренингов: руководство для профессионалов / под науч. ред. В.А. Чикер. СПб. : Речь, 2007. 368 с.
3. Мілютіна К.Л. Теорія та практика психологічного тренінгу : навч. посіб. Київ : МАУП, 2004. 192 с.
4. Федорчук В.М. Соціально-психологічний тренінг «Розвиток комунікативної компетентності викладача»: навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський : Абетка, 2003. 240 с.
5. Faten Al Nadzhar, Oksana Liaska, Olha Prokopova, Taras Hutsol Developing Media Competency through Media Education among University Students. *Media and Communication in the Interactive Digital Age, Abu Dhabi, UAE*. Official Proceedings of ICMC 2018 -1st International Conference on Media and Communication, 19-21 March 2018- Abu Dhabi, UAE. 2018. С. 225-231.

Деркач Тетяна

завідувач економічного відділення

Мельник Юлія

викладач

Відокремлений структурний підрозділ

Агротехнічний коледж Уманського

національного університету садівництва

м. Умань, Україна

ТЮТОРСТВО В СИСТЕМІ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ

Система освіти повинна сприяти реалізації основних завдань соціально-економічного та культурного розвитку суспільства. За цих умов педагог має навчати орієнтуватися, творчо опрацьовувати й аналізувати різноманітну інформацію, виділяти головне, робити висновки, застосовувати її на практиці, тобто формувати критично мислячу, компетентісно-орієнтовану, здатну до самостійного життя особистість. Виникає безперечна необхідність надання різноманітних освітніх пропозицій студентам для побудови та реалізації особистої освітньої програми, що обумовлює впровадження технології тьюторської

діяльності в освіту.

Аналіз проблеми дозволяє зробити висновок про багатоваріантність підходів до самих понять «тьютор» і «тьюторство». Найбільш поширеним із них є розуміння тьюторства як технології індивідуалізації освіти, що передбачає створення реальних умов для входження кожного суб'єкта з його прагненнями і можливостями в процес навчання, як управління ним своєю власною освітньою траєкторією. Дослідником В. Громовим, тьюторство визначається як технологія індивідуального супроводу процесу освоєння певної діяльності [1]. Лукіна Т. О. акцентує увагу на тому, що, на відміну від викладача, який знає загальну мету та кінцевий результат, а також шляхи, які ведуть до нього, тьютор піклується про індивідуальне формування певного студента, про окремі, лише йому притаманні засоби навчання і виховання [2, с. 7-9]. Отже, «тьютор», – педагог-наставник, походить від англійського «tutor» і латинського «tutor» термінів, що означає «спостерігаю», «піклуюся» (помічник, наставник, адвокат студента) [3, с. 72].

Тьютор покликаний організовувати самовизначення, самоздійснення, самореалізацію людини в професії, надаючи допомогу в розробці індивідуальної освітньої парадигми, тобто забезпечує успішність індивідуальних професійних спроб. Тьютором здійснюється пізнання і ведеться облік особливостей особистості студента при сприйнятті ним людини і світу, мети, мотивації навчання, розв'язання навчальних завдань, корекція засобів взаємодії, визначення ідеалів. Тьютор намагається ліквідувати чи компенсувати такі фактори, що заважають навчанню, як нерозуміння викладачем студента, неврахування його інтелектуальних, фізіологічних і психологічних особливостей, поверхове чи традиційне про нього судження, труднощів особистісного становлення, сприйняття чи несприйняття соціального оточення.

Актуальність тьюторства сьогодні зумовлена, по-перше, тим, що тьюторська технологія спрямована на задоволення освітніх потреб особистості, країни і суспільства, їх гармонізації; по-друге, вона наочно демонструє залежність розвитку країни від результатів освіти окремих індивідів і спрямована на їх піднесення; по-третє, визначається необхідністю особистісно-орієнтованої педагогічної взаємодії; по-четверте, у зв'язку з цим персоніфікацією освіти, побудовою власної програми, яка здійснюється за індивідуальними можливостями; по-п'яте, потребою формування суб'єкт-суб'єктних відносин учасників педагогічного процесу, що супроводжують особистісно-професійний розвиток майбутніх фахівців. А отже, головне завдання тьютора полягає у формуванні професіональної суб'єктності, здатної до власного майбутнього професійного саморуху, самоздійснення в професії завдяки своєму ресурсу, даному від природи і здобутому в процесі розвитку. У зв'язку з цим тьютор у вищій школі покликаний включати студентів у різні види самостійної роботи, такі, як проектна, дослідницька, організаційна, самодіяльна та інші, що сприяють критичному розумінню ними своїх досягнень, усвідомленню невирішених проблем, постійному випробуванню в індивідуальній діяльності, її рефлексії, формулюванню власних завдань і корекції своїх дій.

Оскільки тьюторство також є засобом неформальної передачі знань,

формування умінь і навичок, сам тьютор змушений перебувати у ситуації постійного пошуку, результатом його роботи можуть бути індивідуальні програми навчання студента, які підтверджуються, наприклад, піднесенням якості знань, що знаходить вираження в оцінюванні і навчальному рейтингу студента.

Тьютор – це образ наставника в широкому розумінні цього поняття, що вказує і веде шляхами мудрості та оптимальності. До основних функцій тьюторства відносимо: організаційне керівництво навчально-пізнавальною діяльністю студента; визначення його можливостей та інтересів; рекомендації в особистісному становленні, організації самовиховання, формування способу життя, визначення особистісних перспектив; надання допомоги в правильному й ефективному використанні навчально-методичного супроводу з певної навчальної дисципліни; обґрунтування і допомога у досягненні високого рейтингу; забезпечення обміну додатковою інформацією між суб'єктами. У нашій системі освіти існує поняття «куратор», що близьке поняттю «тьютор», але значно звужене. Постає завдання наповнення його тьюторським змістом.

Засоби навчання тьюторської діяльності – це різноманітні матеріали і знаряддя тьюторської діяльності, завдяки яким більш успішно і за короткий час досягаються визначені цілі. Весь арсенал засобів можна розділити на наукові (теоретичні й емпіричні) знання, носії знань, допоміжні (технічні, комп'ютерні, графічні та інші) засоби [4]. Засоби діяльності тьютора не мають суттєвих розбіжностей із засобами, що використовуються звичайними педагогами, вони лише доповнюються інноваційними педагогічними наробками та розробками в галузі інформаційно-комунікаційних технологій. Характер вибору методів, прийомів, режимів роботи та засобів, їх комбінування та самостійна розробка носить особистісно-творчий характер і знаходиться в прямій залежності від рівня професійної компетентності тьютора та його прагнення до самовдосконалення з метою досягнення успіху в обраній галузі діяльності. Серед основних факторів вибору тьютором складових технологій тьюторської діяльності в умовах конкретної ситуації слід відзначити: закономірності, принципи та зміст тьюторської діяльності; цілі і завдання конкретної ситуації; склад та можливості групи студентів; мотивація групи до конкретного виду діяльності, конкретного заходу, ставлення групи до свого тьютора; зовнішні умови, оточення; можливості тьютора (досвід, технічне забезпечення, рівень підготовки, знання типових ситуацій процесу навчання) [5, с.214]. Обираючи той чи інший метод, необхідно одночасно враховувати всі фактори, у тому числі й випадкові (невідомі) причини, величину і спрямованість впливу яких не можна передбачити завчасно.

Список використаних джерел

1. Громовий В. Індивідуальний педагогічний супровід учнів URL: <http://osvita.ua/school/upbring/1240/?list=0> (дата звернення: 27.03.2018).
2. Лукіна Т. О. Тьютор. Київ: Алерта, 2008. 924 с.
3. Дем'яненко Н.М. Система тьюторства: актуалізація ретродосвіду Великої Британії. *Збірник наукових праць Полтавського державного педагогічного університету імені*

В. Г. Короленка. 2006, №6 (57). С. 72–75.

4. Бойко А. М. Інтегрований курс теорії та історії педагогіки: індивідуальні тьюторські завдання для студентів II-V курсів: навчально-методичний посібник / Полтава: Право, 2007. 358 с.

5. Шаран Р. В. Вимоги до професійної компетентності тьюторів в системі дистанційної освіти США *Вісник Черкаського університету. Серія Педагогічні науки. 2008, №1. С. 214–216.*

Дубина Олександр

к.х.н., доцент

Свіщова Яна

к.х.н., доцент

Національний аграрний університет ім. В. В. Докучаєва
м. Харків

ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ-АГРАРІЇВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ

На сьогоднішній день не тільки українською, а і загальносвітовою проблемою стає невідповідність освіти вимогам ринку праці, тому абсолютною істиною останніх часів стає необхідність реформування освітньої системи України відповідно нинішнім потребам суспільства. Як наголошує міністр освіти і науки України Л.Гріневич [1] 2017 і 2018 роки є ключовими для системи вітчизняної освіти , адже саме зараз закладається фундамент нової якості навчання у середній та вищій школі. Важливим моментом в процесі реформування є затвердження нових державних стандартів як початкової так і вищої освіти. Серед завдань на 2018 рік – затвердження 260 стандартів вищої освіти, які будуть орієнтовані на вимоги сьогодення, початок роботи Національного агенства із забезпечення якості вищої освіти.

Змін вимагає і аграрна вища освіта України, для якої притаманні загальні недоліки і проблеми освітньої діяльності. Виконувач обов'язків директора Державної установи «Науково-методичний центр інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності ВНЗ «Агроосвіта» Т.Іщенко підкреслює, що сьогодні виробничники-аграрії незадоволені якістю підготовки кадрів. У закладах вищої та середньої освіти часто відсутня практична спрямованість, відповідно – випускники потребують більшої кількості часу для адаптації [2].

Якість вищої освіти залежить від деяких визначальних умов, серед яких можна виділити такі основні: формування якісного контингенту студентів і кадрового